

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

22e jaargang nummer 3

november 2012

De betekenis van de naam Jezus Christus

Eén van de oorzaken van de vervreemding van de Joden van Jezus Christus is juist Zijn naam. Deze naam, die de christenen vereren, is voor de Joden een synoniem geworden van 'vervolging'. Bovendien heeft deze naam de Joden afkerig gemaakt door de niet-Joodse klank.

Komt "Christus" voor in het Oude Testament?

Ik bezocht eens een Joodse man, die ziek was. In de loop van ons gesprek zei hij tot mij: "Ik wil u iets vragen. Ik wil u volstrekt niet kwetsen in uw gevoelens; maar ik wil u een vraag voorleggen, die ik al aan vele dominees en andere christenen heb gesteld, die mij wilden bekeren; maar niemand van hen heeft die vraag kunnen beantwoorden. Als u die vraag wel kunt beantwoorden, dan wil ik net zo geloven als u."

Welnu, die laatste woorden van hem waren niet waar: maar die zei hij erbij, omdat hij er absoluut van overtuigd was, dat ik geen antwoord op zijn vraag zou hebben.

Zijn vraag was namelijk: "Kunt u mij ergens in het Oude Testament de naam Christus aanwijzen?"

Werd die vraag beantwoord? Jazeker, en wel in eerste instantie met een wedervraag, namelijk: "Kunt u ergens in het Oude Testament de naam Mozes vinden?" "Wel", zei hij, "het Oude Testament staat vol met de naam Mozes." "Goed", zei ik, "laat mij dan eens een tekst lezen, waar de naam Mozes in voorkomt." Nu begon hij toch te twijfelen. Ik zei: "U zult in de Hebreeuwse Schriften (het Oude Testament) tevergeefs zoeken naar de naam Mozes, omdat de naam Mozes evenals de naam Christus van het Grieks is afgeleid. Mozes is in het

Hebreeuws 'Moshe' en Christus is in het Hebreeuws 'Mashiach' (Messias)."

Elk Joods kind krijgt een Hebreeuwse naam

Menigeen zal wel vreemd opkijken, als hij hoort, dat onze Heiland door de Joden, onder wie Hij leefde, nooit 'Jezus Christus' werd genoemd. Nog meer zal het hem bevreemden te vernemen, dat de engel, die de geboorte van onze Heiland aankondigde, niet gesproken heeft tot een maagd, die Maria heette en dat hij van het kind niet gezegd heeft, dat het 'Jezus' zou worden genoemd. Jezus was een Jood, geboren in Palestina, een land waar Hebreeuws (of het verwante Aramees) werd gesproken. Toen de engel sprak tot de Hebreeuwse vrouw, die wij Maria noemen, maar die eigenlijk Miriam heette, gebruikte de engel niet de naam Jezus, maar Yeshua. De Joden hebben zich er altijd aan gehouden hun kinderen Hebreeuwse namen te geven. Tussen haakjes, als u eens een echte orthodoxe Jood ontmoet, zult u zien, dat hij lange bakkebaardjes heeft, die eindigen in een krul. De orthodoxe Jood gelooft, dat bij zijn sterven de engel des doods komt en hem naar zijn naam vraagt. Als hij dan zijn Hebreeuwse naam opgeeft, dan grijpt de engel hem bij zijn bakkebaarden, waarbij de krullen dienst doen als haken, en voert hem zo ten hemel. Maar als hij geen Hebreeuwse naam heeft, of hij is die vergeten, dan ziet het er slecht voor hem uit.

De naam Yeshua werd veel gebruikt

In Oudtestamentische tijden was de naam Yeshua, het Hebreeuws voor Jezus, zeer algemeen. Jozua, de opvolger van Mozes, droeg die naam. Lukas gebruikt in Hand.7:45 de naam Jozua eigenlijk in zijn griekse vorm 'Jezus'. Hij ontleende dat aan de Septuaginta, dat is de vertaling van het Oude Testament uit het Hebreeuws in het Grieks, waaraan begonnen is ongeveer drie eeuwen voor Christus door 72 rabbijnen. De auteur van één van de apocriefe boeken heette 'Jezus, zoon van Sirach'.

De betekenis van de naam Yeshua

In zijn werkwoordsvorm betekent yeshua: redden. Als zelfstandig naamwoord betekent het: redder, bevrijder en ook verlossing of heil. In de Hebreeuwse Bijbel komt het woord veel voor, maar wordt het ook gebruikt voor de Verlosser, de Heiland.

Laten we Jesaja 62:11 en 12 eens opslaan. Hier wordt in onze vertalingen het woord yeshua vertaald door heil; maar in de Septuaginta is het vertaald door Verlosser. En terecht want Yeshua is een persoon. In de Septuaginta lezen we: "Want de Heere heeft doen horen tot aan het einde der aarde: Zegt der dochter Sions: Zie uw heil komt, zie Zijn loon is met Hem en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht. En zij zullen ze noemen het heilige volk, de verlost des Heeren; en gij zult genoemd worden de Gezochte, de Stad die niet verlaten is."

Als u overal waar het woord 'Yeshua' voorkomt, dit vervangt door 'Jezus', zult u verrassende ontdekkingen doen. Neem b.v. Jesaja 12:2, 3, dat dan als volgt luidt:

"Zie, God is mijn Jezus (in de Septuaginta: Heiland), ik zal vertrouwen en niet vrezen; want de Heere Heere is mijn sterkte en psalm, en Hij is mij tot Jezus geworden. En gij zult water scheppen met vreugde uit de fontein van Jezus."

In de oren van de christenen hebben deze woorden een vertrouwde klank. Zie maar Joh. 7:37, 38:

"En Jezus riep, zeggende: Zo iemand dorst heeft, die come en drinke. Die in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt: stromen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien."

Deze woorden heeft Jezus gesproken op de 7-de dag, de laatste dag van het Loofhuttenfeest (hebr.: Succoth). Deze dag heet: Hoshanna Rabba, d.w.z. 'de grote verlossing'. Op die dag werden de woorden van Jes. 12:1-3 telkens opnieuw herhaald, terwijl de priester in een gouden vat water haalde uit het badwater Siloam en naar de tempel droeg. De Joden gebruikten toen dus herhaaldelijk de naam 'Yeshua' (Jezus). Eigenlijk zei de Heere Jezus dus tot de Joden: "Ik ben het over Wie u spreekt. Ik ben Jehovah de Verlosser."

Jezus is Jehovah

Jezus is 'Jehovah, de Verlosser'. Is dat niet te boud gesproken? De meeste Bijbel-onderzoekers menen, dat Jezus de aardse naam van Christus is, en dat Christus de goddelijke naam van

Jezus is. Maar het is juist andersom. God Zelf heeft de naam Jezus door de engel aan Maria gegeven. Maar de naam zelf spreekt ook over Zijn Godheid. De naam Yeshua is namelijk een samentrekking van een langere naam, namelijk Yehoshua, hetgeen betekent: Jehovah-de Verlosser. Het boek Jozua heet in het Hebreeuws: Sepher Yehoshua. Deze langere naam staat ook in het eerste vers van het boek Jozua en verder in de hele eerste periode van de geschiedenis van Israël. Eerst in het boek Nehemia (8:8), komt de korte naam 'Yeshua' voor.

De betekenis van de naam Jehovah

De naam Jehova is pas opgekomen in de 10-de eeuw na Christus, toen de Europeanen het waagden een naam uit te spreken die de Joden zelf niet konden en durfden uitspreken vanwege zijn heiligheid. De Joden gebruikten er andere namen voor, b.v. Adonai (Heer). Nu is het woord Jehova afgeleid van het Hebreeuwse werkwoord 'hava' d.i. bestaan. Jehova betekent dus 'Ik besta' of 'Ik Ben'.

U kunt nu begrijpen, waarom de Joden Jezus wilden stenigen, toen Hij zei: "Eer Abraham was, Ik Ben." ^{Joh. 8:58} Jezus gebruikte hier de allerheiligste Naam van God en paste die toe op Zichzelf. Voor de Joden was dit een godslastering, die volgens de wet ^{Lev.24:16} moest worden bestraft met steninging.

Hoewel de Joden toen en ook nu nog ontkennen, dat Jezus en Jehova dezelfde persoon zijn, is er toch een rabbijnse

overlevering, dat Jezus die naam heeft gestolen uit de boekrol in de tempel en in Zijn dij heeft gestoken. Door het bezit van deze onuitsprekelijke naam ontving Hij bovennatuurlijke kracht, de macht om wonderen te verrichten. In het licht van deze overlevering krijgt Op.19:16 een buitengewone en wonderbare betekenis. Nadat in de vorige verzen gesproken is over de wederkomst van Christus in heerlijkheid, lezen we: "En Hij heeft op Zijn kleed en op Zijn dij deze naam geschreven: Koning der koningen en Heer der heren."

Iedere Jood, die nadenkt over Jer.23:5, 6, zal ontdekken, dat de Messias recht heeft op de naam Jehova: "Zie de dagen komen, luidt het woord des Heeren, dat ik aan David een rechtvaardige Spruit zal verwekken; die zal als koning regeren en verstandig handelen, die zal recht en gerechtigheid doen in het land. In Zijn dagen zal Juda behouden worden en Israël veilig wonen en dit is Zijn naam, waarmee men Hem zal noemen: Jehova, onze Gerechtigheid." Er zijn enige vooraanstaande rabbijnen, die deze profetie toepassen op de Messias. De 'Targum Johathan', de oudste van al de rabbijnse verklaringen van de Hebreeuwse geschriften (daterend van ongeveer 300 vóór Christus) verklaart met nadruk, dat dit een Messiaanse profetie is. Ja, Jezus is 'Jehova, onze Gerechtigheid'. Hier hebben we het evangelie samengevat in één naam! Laten we nu lezen Jes.64:6:

"Wij zijn allen geworden als een onreine, al onze gerechtigheden als een bezoedeld kleed; wij vielen allen af als het loof en onze ongerechtigheden voerden ons weg als de wind."

Maar als wij Yeshua Ha-Maschiach (Jezus, de Christus) aannemen als onze Heer en Heiland, dan ziet God onze bezoedeling niet, omdat wij gekleed zijn met Christus' kleed der gerechtigheid. Hij heeft ons gewassen en rein gemaakt. Het bloed, dat Hij heeft gestort, reinigt ons van alle vlekken. Als Jezus alleen een gewoon mens was geweest, dan had Hij geen vergeving voor ons kunnen aanbrengen en ons niet rein kunnen maken. Maar als 'Jehova, onze Gerechtigheid' kan Hij dat en doet Hij het.

De naam Jehova wordt in al de Hebreeuwse Bijbelboeken gebruikt, om Gods liefde en genade te openbaren. Ja, waarlijk, Jehova is mij tot heil geweest. ^{Jes.12:2}

"Gij zult Hem de naam Jezus geven, want Hij is het, die Zijn volk zal redden van hun zonden." ^{Mat.1:21}

Als Jezus niet Jehova was, had Hij niet kunnen zeggen: "Zoon, uw zonden zijn u vergeven." ^{Mat.9:2}

Van al de namen, waarmee de Messias wordt genoemd, is de naam Yeshua (Jezus) het meest passend en het meest betekenisvol.

De betekenis van de naam Christus

Oorspronkelijk was het woord 'Christus' geen naam, maar een titel.

In Joh.20:31 lezen we:

"Maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus."

Wat bedoelde Hij daarmee? Wel, Hij wilde zeggen, dat Jezus de Messias is. In het Hebreeuws wordt Hij genoemd: 'Yeshua Ha-Mashiach', wat in onze taal betekent: 'Jezus, de Christus'.

Profeet, Priester en Koning

Letterlijk vertaald betekent Mashiach 'gezalfd' en verwijst naar het gebruik, waarbij de Hebreeuwse koning, profeet of priester werd afgezonderd van het volk voor zijn speciale ambt. Jezus bekleedt alle drie deze ambten. Daarom is Hij de Messias.

Dit artikel begon met een uitdaging, om een plaats in het Oude Testament aan te wijzen, waar de naam Christus voorkomt. Het woord 'Christus' in zijn Griekse vorm 'Christos', wordt gevonden in het oudste Oude Testament, dat vandaag bestaat, nl. de (Griekse) Septuaginta. Deze vertaling is 1200 jaar ouder dan de Hebreeuwse tekst, die vandaag bij vele vertalingen is gebruikt. Tweeënzeventig van de beste rabbijnen in Israël vertaalden de Hebreeuwse Schriften in het Grieks, drie eeuwen voor Christus! Wanneer deze experts in de Hebreeuwse taal het woord 'Mashiach' tegenkwamen, vertaalden zij dat met het Griekse woord 'Christos'. Zij waren het, die ons het woord 'Christus' hebben gegeven. Dus de naam Christus steunt op het beste rabbijnse gezag, dat iedere Jood zich maar wensen kan.

De Septuaginta werd later zeer popu-

lair in Israël. Dat is de reden, waarom bijna alle aanhalingen uit het Oude Testament, die wij vinden in het Nieuwe Testament, zijn ontleend aan de Septuaginta.

Christus in de Septuaginta

Laten we de 2-de Psalm eens opslaan. In het tweede vers staat in de Hebreeuwse tekst het woord 'Mashiach'. De Septuaginta vertaalt het met 'Christus'. Vandaar, dat we in Hand.4:25 en 26, waarin Lukas de eerste twee verzen van Psalm 2 aanhaalt, ook de naam 'Christus' vinden. In de wonderschone profetie over de Messias in Dan.9:25 en 26, komt twee maal het woord 'Mashiach' voor in de Hebreeuwse tekst en in beide gevallen hebben de 'zeventig' (de Septuaginta) dit woord vertaald met 'Christus'.

In dit 9-de hoofdstuk van het boek Daniël heeft God de juiste tijd gegeven, wanneer de Christus (Mashiach) zou komen; niet alleen in jaren, maar Hij verklaarde ook, dat de Mashiach zou komen als de tempel nog zou bestaan. God voorzegde hier ook, dat Christus een gewelddadige dood zou sterven en dat Hij niet gedood zou worden, om iets wat Hij gedaan had. Tevens wordt voorspeld, dat na Zijn dood de tempel en Jeruzalem zouden worden verwoest. Deze ramp heeft plaatsgehad omdat de Joden Gods Messias hebben verworpen.

Zowel Psalm 2 als Dan.9 en andere profeten hebben voorzegd, dat zij Hem zouden verwerpen. Zullen

onze Joodse tijdgenoten voortgaan met Hem te verwerpen? Of willen zij de oordelen Gods ontvlieden? Dat kan, als ook zij gehoor geven aan wat de apostel Johannes schrijft: "Maar deze (woorden) zijn geschreven, opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn Naam." ^{Joh.20:31} De apostel Petrus voegt eraan toe:

"En de zaligheid is in geen ander, want er is ook onder de hemel geen andere Naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden." ^{Hand.4:12}

Vervolg van blz.17:

Zoo houdt b.v. het gezegde "Ga uit en doe alzo" ^{1Kon.22:22} niet een bevel, maar slechts een verlot in. "Maak het hart dezès volks vet" ^{Jes.6:10} is eene voorstelling van wat het gevolg is, zoo God zijn wederhoudende genade terugtrekt en het volk aan zichzelf overlaat.

6. Eindelijk nog eenige bijzondere uitdrukkingen, als: gevonden of gevonden worden, genaamd worden, beteekent bij de Hebreërs dikwerf eenvoudig "zijn", waarvan Mat.1:18 een ontwijfelbaar voorbeeld is.

Vergelijk Heb.11:5 met Gen.5:24 "Henoeh werd niet gevonden," "Henoeh was niet."

En in gedaante "gevonden als een mensch" ^{Fil.2:8} wil zeggen: zijnde een mensch.

"Men noemt zijn naam Wonderlijk" enz. ^{Jes.9:5} beteekent: zijn naam zal zijn, enz..

"Jeruzalem zal eene stad der gerechtigheid genoemd worden," ^{Jes.1:26} d.i.:

zal zijn eene stad der gerechtigheid.

Liefhebben en haten dient in de Hebreuwsche taal dikwerf alleen om op een nadrukkelijke wijze te kennen te geven dat men den eenen persoon (of zaak) aanneemt en den anderen verlaat, of den een boven den anderen verkiest.

Onze Zaligmaker gebruikt dit taaleigen in Joh.12:25 vgl. met Mat.10:39

In Luk.14:26 wordt gezegd: "Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijnen vader, enz." Den sleutel voor de beteekenis van deze woorden vinden wij in Mat.10:37, alwaar de Heere zegt: "Die vader of moeder lief heeft boven Mij enz."

"Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat", ^{Mal.1:2,3; Rom.9:13} d. i. Ik heb Jakob boven Ezau verkoren, getrokken.

Kennende het goed en het kwaad is een Hebreuwsche spreekmanier voor een zeer uitgebreide kennis. Vergelijk 2Sam.14:17 met vs. 20. Integendeel, noch goed noch kwaad te weten of te spreken is: niets te weten of te spreken. ^{Deut.1:39; Gen.31:29}

Christus en de schrift

"En begonnen hebbende van Mozes en van al de profeten, legde Hij hun uit, in al de Schriften, hetgeen van Hem geschreven was." Luk.24:27

Onze Heer had de grootste achting voor de Schrift. Hij stelde zich volkomen achter het geschreven Woord. De Schrift was voor Hem in alle dingen volkomen afdoende.

Terwijl de moderne mens medelijdend glimlachend de schouders ophaalt, omdat wij

de Schrift beschouwen als het onfeilbare Woord van God, nam de Heere Jezus het gehele Oude Testament zeer serieus. Voor Hem was de Schrift geen poëtisch afgietsel van Babylonische legenden, geen mensenwerk, maar het onbedrieglijke en onvernietigbare Woord van God. Hij heeft Zelf gezegd: "Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de wet (d.i. het Oude Testament) voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied." Mat.5:18

In de Boekrol staat van Hem geschreven.

Ps.40:8; Heb.10:7 Hijzelf is het voorwerp van het Woord. Ook het kleinste in de wet of in de profeten, Hem betreffende, moet worden vervuld, hetzij in Zijn aardse leven of in Zijn kruisdood of in Zijn komende heerlijkheid.

Toen Hij in de hof van Gethsemané werd gegrepen, zei hij tot Petrus: "Of meent gij, dat Ik Mijn Vader niet kan bidden, en Hij zal Mij meer dan twaalf legioenen engelen bijzetten? Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alsoo geschieden moet?" Mat.26:53, 54

Aan de laatste Paasmaaltijd zei Hij: "Want Ik zegu, dat nog dit, het welk geschreven is, in Mij moet volbracht worden, namelijk: En Hij is met de misdadigers gerekend. Want

ook die dingen, die van Mij geschreven zijn, hebben een einde." Luk.22:37

De Schrift was voor Hem het eind van alle tegenspraak. Stond er iets geschreven, dat de moderne mens misschien onbetekend zal vinden, dan stond Hij daarmee Zijn hele persoon achter. De Joden echter hadden "het Woord niet blijvend in zich", Joh.5:38 en hoewel zij de Schriften wel onderzochten, de Schriften, die van Hem getuigden, geloofden zij toch niet in Hem, die hun het leven kon geven. Joh.5:40

Om de Schrift goed te kunnen verstaan moet men bereid zijn zich geheel aan het Woord te onderwerpen. Aan de Sadduceeën toont Hij hun onbekendheid met de Schrift, als Hij tot hen zegt: "Gij dwaalt, want gij kent de Schriften niet, noch de kracht Gods", Mat.22:29 en bewijst hun dan uit de Schrift de waarheid van de opstanding eenvoudig door het gebruik van de tijdvorm van het werkwoord: "Ik ben (niet: Ik was) de God van Abraham... Hij is niet een God van doden, maar van levenden." Mat.22:32 Het kennen van de Schrift was voor Hem zó belangrijk, dat Hij reeds als jongen van twaalf jaar in de tempel tussen de Schriftgeleerden zaten naar hen luisterde en vragen stelde.

Zijn weg hier op aarde, als de gehoorzame mens, was in de Schrift beschreven. Daarom lette Hij nauwkeurig op wat over Hem was geschreven, want ieder woord moest in vervulling gaan. Hij is "gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises." ^{Fil.2:8}

Toen de Heer Zijn discipelen vertelde, wat Hem te wachten stond, bestrafte Petrus Hem en zei: "Heere... dit zal U geenszins geschieden." ^{Mat.16:22} Maar Petrus kreeg een scherpe terechtwijzing van de Heer, want de gedachte alleen, dat Hij de Schrift zou kunnen ontwijken, was Hem een ergernis en begreep Hij als van de duivel afkomstig! Zo ging Hij in volkomen gehoorzaamheid aan de Schrift Zijn weg. Wat van Ezra werd verteld kan ook op volkomen wijze van onze Heer worden gezegd: "Hij had zijn hart gericht, om de wet des Heeren te zoeken en te doen, en om in Israel te leren de inzettingen en de rechten." ^{Ezr.7:10}

Een voorbeeld van de hoogachting van de Heer voor de Schrift vinden wij ook in het verschrikkelijk lijden aan het kruis. Het ogenblik, waarop Hij kon zeggen: "Het is volbracht", was nabij en hoezeer verlangde Hij er naar deze woorden te kunnen uitspreken. Maar Johannes, als oog- en oorgetuige, beschrijft ons, door de Heilige Geest geïnspireerd, hoe Hij Zijn geest niet eerder overgaf, dan toen geen jota van de Schrift meer onvervuld was gebleven. Hij schreef: "Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst." ^{Joh.19:28} Immers in Ps.69:22 was voorzeggd: "En in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven." In alles was Hij gehoorzaam aan hetgeen in de Schrift bepaald was. "Toen Jezus dan den edik genomen had, zeide

Hij: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf den geest." ^{Joh.19:30}

Zo blijkt, hoe de Heer tot het einde toe Zijn onwankelbare hoogachting en eerbied heeft getoond voor de Schrift. En nu is onze trouwe Heer en Heiland hoog verheven door Zijn God en Vader en heeft Hij de naam gekregen, die boven alle naam is en in den naam van Jezus zal eenmaal alle knie zich buigen. ^{Fil.2:9,10} Ook van hen, die ons 'letterknechten' noemen omdat wij Gods Woord alsonfeilbaar aannemen. Maar wij zijn in hoog gezelschap, want niemand minder dan de Zoon van God gaat ons voor in deze zgn. letterknechterij. Hij heeft gezegd, dat van het Woord van God zelfs geen 'tittel' of 'jota' zal vergaan. Zouden waanwijze bijbelcritici het beter weten dan de Allerhoogste Majesteit?

Wij willen ons, naar het voorbeeld van onze Heiland, nauwkeurighouden aan het eeuwigblijvende Woord van God.

De komende Wereldheerser

2Sam.23:1-7

"Voorts zijn dit de laatste woorden van David. David, de zoon van Isai zegt, en de man, die hoog is opgericht, de gezalfde van Jakobs God, en liefelijk in psalmen van Israël, zegt: De Geest des Heeren heeft door mij gesproken, en Zijn rede is op mijn tong geweest. De God Israëls heeft gezegd, de Rotssteen Israëls heeft tot mij gesproken: Er zal zijn een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser in de vreze Gods. En Hij zal zijn gelijk het licht des morgens, wanneer de zon opgaat, des morgens zonder wolken, wanneer van den glans na den regen de grasscheutjes uit de aarde voortkomen.

Hoewel mijn huis also niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten.

Maar de mannen Belials zullen altemaal zijn als doornen, die weggeworpen worden, omdat men ze met de hand niet kan vatten; Maar een iegelijk, die ze zal aantasten, voorziet zich met ijzer en het hout ener spies; en zij zullen ganselijk met vuur verbrand worden ter zelve plaats."

David nadert het einde van zijn lange en veelbewogen leven. Er komen

herinneringen bij hem op over zijn kindsheid, zijn herdersleven, zijn geloofsoverwinningen over zijn vijanden, zijn diepe val en de bittere nasleep daarvan. Maar tenslotte verdwijnen die wolken weer en als profeet staart hij gespannen in de toekomst.

Toen Sauls dynastie ter zijde was gezet, beloofde God in zijn genade, dat Davids troon voor altijd zou blijven. Een tweemaal herhaalde belofte werd beschouwd als een onherroepelijk besluit. Maar God heeft tot driemaal toe plechtig verzekerd, dat Davids koningshuis voor immer bestendig zou zijn. ^{2Sam.7:13, 16}

David wist heel goed, wat dit betekende, want hij had immers zelf Psalm 110 geschreven met de voorzegging

van de komst van de Messias, de Priesterkoning naar de wijze van Melchizedek.

Zo ligt dan nu David op zijn sterfbed te wachten of God hem misschien nog één blik wil doen slaan op de Komende.

Het komt! het komt! Neem pen en papier: het visioen komt! Schrijf snel op! Wij moeten door de schaduwen des doods heen, maar Hij blijft onaantastbaar voor de dood, in volle glorie en alles overwinnend!

De laatste woorden van David op zijn sterfbed vinden wij in 2Sam.23:1-7, kennelijk aldaar door de Heilige Geest voor ons bewaard. In de verwarde en vermoeiende wereld waarin wij nu moeten leven, komen deze woorden tot ons met kracht en gro-

te troost. Vorstenhuizen komen op en verdwijnen, wereldrijken groeien en gaan onder. Maar in het visioen van David zien wij de eerste en laatste Koning van het heelal, wiens zon nimmer zal ondergaan, wiens regering nooit zal eindigen. Zijn inleiding is heel plechtig. Tot driemaal toe verkondigt hij, dat hij, hetgeen hij nu gaat zeggen, door directe inspiratie van God heeft ontvangen. De nevels trekken op; de avondschemer maakt plaats voor helder licht; hij ziet alles duidelijk. Vol aanbidding roept hij jubelend uit: 'Een rechtvaardige Heerser over de mensen!' Hij ziet de komende Messias, over wie hij lang geleden heeft geschreven in de tweede Psalm, hoewel hij toen niet alles ten volle begreep, wat hij schreef: 'Ik heb immers mijn Koning gesteld over Sion, mijn heilige berg. Vraag Mij en Ik zal de volken geven tot uw erfdeel'. 'Een rechtvaardige Heerser over de mensen, een Heerser in de vreze Gods!' Niet te verwonderen, dat hij in zijn vervoering zo weinig mogelijk woorden gebruikt om die Ene, die hij zag, te beschrijven. De geschiedenis is vol van namen van 'groten', die tot geweldige macht zijn gekomen en toch weer in de vergetelheid zijn verzonken. Alle macht vergaat; maar David zag in zijn visioen de enige uitzondering op deze regel: de God-Mens, die de volken zal regeren met een ijzeren roede, maar die in rechtvaardigheid zal heersen in de vreze Gods, als een gezegende en welwillende Alleenheerser. Hij is het, die met majesteit tot een klein groepje gelovigen op de Olijf-

berg de volgende woorden sprak: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde'. Zijn komst zal zijn als het licht van de morgen, als de volle zonnenschijn na de regen. De regen-vlagen van Gods oordelen zullen dan voor eeuwig voorbij zijn; de aarde zal bloeien als een roos, eeuwige lofzangen zullen weerklinken. Waarom woeden de volken, waarom bedreigen en verdringen zij elkander? Hun tijd loopt ten einde: het toneel zal spoedig veranderd worden voor het laatste drama voorafgaande aan de komst van de Koning-Messias. Dan zal Hij alle heersers, gezaghebbers en geweldenaars terneder werpen. Zes duizend jaren van woeste, bloedige strijd om de wereldheerschappij en niemand heeft dit kunnen bereiken. Zij hebben er plannen voor gemaakt er voor gevochten, er stromen van bloed voor vergoten en toch is het altijd aan hun duivelse greep ontglipt. Waarom toch? Omdat God de troon der eeuwen en alle aardse diademen en kronen bestemd heeft voor zijn Zoon de Messias, de verworpen Koning van Israël, de Man van Gods rechterhand. Hij zal regeren! En aan zijn doorboorde voeten zal een herstelde aarde haar eeuwige schatting nederleggen. In zijn doorboorde handen zal de scepter der wereldheerschappij worden gelegd, tot volmaakte en eeuwige glorie van God. De toekomst is aan HEM!

Over de uitlegging van den Bijbel

door **Theodorus Matthijs Looman (1816-1900)**

Het is voor den Christen ontwijfelbaar van het hoogste belang den juisten zin van de Heilige Schrift te kennen, naardien zij tot regel van zijn geloof en zijn wandel dienen moet. De zin van de Heilige Schrift is, in het algemeen genomen, die, welken de Heilige Geest op het oog heeft gehad, en welken Hij heeft willen aanduiden. De zin verdeelt zich vrij natuurlijk in een letterlijken, dien men ook rechtstreekschen of historischen zin noemt, en in een geestelijken, die ook typische of mystieke geheeten wordt. Wat den figuurlijken zin betreft, eenigen beschouwen dien als eene onderafdeeling van den eigenlijken, anderen rekenen dien tot den geestelijken zin te behooren.

De letterlijke zin

De letterlijke zin is die, welke onmiddellijk blijkt uit de woorden der Heilige Schrift, in hun eigenlijke beteekenis genomen. Om letterlijk te wezen moet de zin waar zijn, d. i. hij moet noch met den samenhang, noch met eenigen anderen onbetwistbaar klaren zin strijden. Hieruit kunnen wij besluiten:

1. dat elke plaats in de Heilige Schrift noodwendig een letterlijken zin heeft; Luther zegt: "De letterlijke zin der Heilige Schrift is de geheele grondslag van ons geloof; het eenige, dat standhoudt in rampen en aanvechting."

2. Deze zin kan niet verkeerd zijn, omdat het die is, welken de heilige schrij-

ver onmiddellijk in het verstand van den lezer wil overbrengen die welke uit zijne woorden, naar de wetten der redekunst verstaan, voortvloeit.

3. De letterlijke zin, als zijnde die, welke uit de eigenlijke beteekenis der uitdrukkingen, naar den eisch van het taalgebruik en redeverband, voortvloeit, kan gewoonlijk met zekerheid gekend worden; en is die voldoende bewezen, dan heeft hij kracht van bewijs.

De geestelijke zin

De geestelijke zin is die, welken niet de woorden, maar de zaken, die door de woorden worden uitgedrukt, aan den geest voorstellen; zoodat die zin als in de zaken zelve verborgen en ingewikkeld is, welke hem van den oneigenlijken of overdrachtelijken zin

onderscheidt, die onmiddellijk in de uitdrukkingen ligt opgesloten.

Werkelijk hebben de Joden van alle tijden de Heilige Schrift op een mystieke wijze verklaard, en daarvan hebben wij een onwedersprekelijk bewijs in hunne uitbreidingen en verklaringen der Schrift. De geestelijke verklaring wordt ook bevestigd door het gebruik, dat de Heere Jezus en zijne apostelen ervan gemaakt hebben; immers zij hebben vele plaatsen van het Oude Testament op een allegorische wijze verklaard; zoo, om iets te noemen, wat in Genesis van Sara en Hagar en haar beide zonen in den letterlijken zin gezegd wordt, is, na de onfeilbare verklaring van den apostel Paulus, eene allegorie van de twee Testamenten, namelijk van den staat der Christelijke vrijheid en van de Joodsche dienstbaarheid.

De kerkvaders, de kerkvergaderingen, al de oude en nieuwe, zoo Roomsche als Protestantsche schriftverklarenders, al de kerkgenootschappen, kortom de Christenen van alle eeuwen en plaatsen der wereld hebben het bestaan van den geestelijken zin aangenomen.

Regelen voor de uitlegging

Om in de verklaring der Schrift niet te dwalen, heeft men eenige regelen in acht te nemen, die derhalve zeer nuttig zijn te kennen. Wij bepalen ons bij de voornaamste.

1. De Heilige Schrift moet *door zich*

zelve verklaard worden: alzoo, wanneer de Heere Jezus of de apostelen de eene of andere plaats uit het Oude Testament hebben uitgelegd, wanneer de profeten de beteekenis van een of ander Mozaïsch gebod bepaald hebben, in het algemeen telkenmale wanneer een gewijd schrijver den zin van eene schriftuurplaats heeft aangegeven, moet men nimmer daarvan afgaan, omdat die door den Heiligen Geest zelven gegeven is. Elke zin, die van de analogie des geloofs afwijkt, dat is, die met een elders duidelijk uitgedrukte waarheid mocht strijden, moet als bepaald valsch verworpen worden, aangezien de Heilige Geest, die de Heilige Schrift heeft ingegeven, zich zelven niet kan tegenspreken.

Hoe noodig het is, *Schrift met Schrift te vergelijken*, door het licht, dat door andere deelen op de eene of andere schriftplaats geworpen wordt, en hoe gevaarlijk het is, losse, uit het verband gerukte teksten aan te halen, blijkt ook daaruit, dat zelfs de satan op deze wijze bijbelplaatsen aanhaalde, om den Heere te verzoeken. Het is derhalve bij het verklaren van den bijbel een eerste vereischte, dat men op het onmiddellijk verband, of den samenhang (context) lette, namelijk op wat een gegeven spreuk, vers of hoofdstuk onmiddellijk voorafgaat of volgt.

In b.v. Joh.9:3 lezen wij: "Noch hij heeft gezondigd, noch zijne ouders;" dit wil niet zeggen; dat zij geene zondaars waren, gelijk allen zijn; ^{Rom.3:23} maar het verband met het voorgaande

toont, dat de bedoeling is, dat zijne blindheid niet een gevolg was van een bijzondere zonde, en dat hij of zijne ouders niet in dien zin hadden gezondigd, zooals de Joden dachten.

Num.22:20; 1Kon.22:15; 2Kon.10:3: Uit het verband blijkt, dat daar juist het tegendeel bedoeld is van wat gezegd wordt.

Zoo wordt de raad van Achitófel ^{2Sam.17:14} "goed," Isbóseth ^{2Sam.4:11} een "rechtvaardig" man geheeten, Abner en Amasa ^{1Kon.2:32} "rechtvaardiger" dan Joab, Sodom en Gomorra "rechtvaardiger" dan de steden van Juda ^{Ez.16:52} genaamd, en de onrechtvaardige rentmeester ^{Luk.16:8} "geprezen;" doch uit het verband blijkt genoegzaam, in welk een betrekkelijken zin dit verstaan moet worden.

Men lette er intusschen goed op, of het onmiddellijk verband van eene plaats niet verbroken is door tusschenzinnen, welke veelvuldig bij Paulus voorkomen, en niet altijd door haakjes, zoo duidelijk als in Rom.1:2-6, worden aangewezen. In Ef.3:1-14 zijn de verzen 2-13 eene tusschenrede; het onmiddellijk verband van vs. 1 is niet met vs. 2, maar met vs. 14.

Ook wordt het verband wel eens verbroken door de verdeeling der hoofdstukken. Zoo vangt het verhaal van het beleg van Samaria ^{2Kon.7} met vs. 26 van het hoofdstuk 6 aan, en hoe noodzakelijk het is, dit op te merken, blijkt uit de vergelijking van het laatste vers van hoofdstuk 6 met 7:1.

Jer. 9:8 tot 10:4 is één dichtstuk.

Het in Jes.53 behandelde onderwerp vangt reeds bij 52:13 aan, en bij hoofdstuk 51 behooren de eerste 12 verzen van hoofdstuk 52.

Met vers 6 van Jer.3 begint een afzonderlijke profetie, die tot het eind van dat hoofdstuk doorloopt.

De eerste drie verzen van Jer.8 hadden niet van hoofdstuk 7 gescheiden moeten zijn.

Hand.21 en 22 behooren aan elkander.

2Kor.7:1 behoort nog bij hoofdstuk 6, zijnde de gevolgtrekking van de bewijsvoering aan het slot van dat hoofdstuk.

2Kor.4 en 5 behooren achtereen te worden gelezen.

Blijkbaar moet Kol.4:1 aan het slot van hoofdstuk 3 gehecht worden.

Soms moeten schriftuurplaatsen uit onderscheidene gedeelten der Schrift bijeengebracht worden, alvorens zij duidelijk kunnen worden verstaan, als: Num.33:4 en Ex.12:12 met Ex.20:4 en 24:3;

Ex.12 met Ps.105:37;

Num.22:24 en 31 met 2Petr.2:1 en Jud.:11;

1Kor.10:8 en Op.2:14;

Ps. 106:19 met Ex.32;

1Kon.22:48 met 2Kron.20:35-37;

1Kon.21 met 2 Kon.9:26;

Jes.6:1 met Joh.12:41;

Hand.15:39 met Kol.4:10;

Mat.11:28 met Joh.6:35;

Mat.26:27 en Mark.14:23 en 1Kon.11:23-28.

2. De woorden der Schrift moeten in

hun eigenlijken zin genomen worden, en men mag tot den oneigenlijken niet overgaan dan bij noodzaak. Nu bestaat er noodzaak telkenmale als de woorden, in hun eigenlijke beteekenis genomen, een blijkbaar verkeerden en met de onbetwistbare bedoeling van andere plaatsen der Heilige Schrift tegenstrijdigen zin opleveren. Hooker zegt "Ik houd het voor een onfeilbare verklaring der Heilige Schrift, dat waar een letterlijke zin stand houdt, gemeenlijk die de slechtste is, welke het verst van de letter afwijkt."

3. Om eene schriftuurplaats in overdrachtelijken zin te kunnen opvatten, mag de leenspreuk, die men onderstelt, niet in strijd wezen met het gebruik der Joden, of met de wetten der zedenkunde.

4. Men moet zorgvuldig vermijden in leenspreukigen of overdrachtelijken zin over te brengen wat in eigenlijken zin verstaan moet worden, alsook in letterlijken zin op te vatten wat overdrachtelijk moet genomen worden.

5. Om den letterlijken zin te kennen, moet men de verschillende beteekenissen der woorden kennen, zoowel die eigenlijk als die leenspreukig zijn.

Symbolische en figuurlijke taal

"Ik zal het gezicht vermenigvuldigen, en door den dienst der profeten zal Ik gelijkenissen voorstellen." Hos.12:10

Deze verklaring van den Allerhoogste moet practisch beschouwd worden, om de Schriften recht te verstaan. Door het aannemen van deze manier van

onderwijzen, gaf God een blijk van zijn ontfermende nederbuiging tot het zwakke menschedom; vooral in de eerste tijden der wereld, toen de taal vanwege de schaarschheid der woorden zinnebeeldig (symbolisch) was. Iedereen weet, dat de figuurlijke spreekmanier haar oorsprong te danken heeft aan de armoede der taal. De vordering in wetenschappen en kunsten en de beschaving hebben haar een schat van woorden toegevoegd. Evenwel, hoe ook eene taal verbeterd worde, zij zal altijd eenige zinnebeeldige uitdrukkingen blijven behouden, welke haar inderdaad versieren.

De taal van den Bijbel is dikwerf zeer figuurlijk, vooral die van het Oude Testament, waarvoor behalve zijne oudheid nog twee redenen worden opgegeven;

Vooreerst: de Oosterlingen, met een vurige en levendige verbeeldingskracht, in rijke en vruchtbare landstreken wonende, omgeven van groot-sche en schoone voorwerpen, vinden uit hun aard groot genoegen in een figuurlijke spreekmanier, veelmeer dan dit met den smaak der Europeanen, die in koude en min weelderige luchtstreken wonen, overeenkomt.

Ten andere; vele der boeken des Ouden Testaments zijn in Hebreeuwsche versmaat geschreven, en deze schrijfstijl brengt, gelijk men weet, het gebruik mede van beelden en gelijkenissen uit alles wat zich aan de verbeelding voordoet. De schriften van Mozes, David, Sálomo, Jesája en andere heilige zangers vloeien van beelden over; telkenmale zijn hun-

ne opstellen versierd met de rijkste bloemspreuken en de leerrijkste leenspreuken, om op de gemoederen hunner lezers indruk te maken en hunne harten te treffen. Men zou evenwel al zeer gemeenzaam bekend moeten zijn met de zeden der landen, waarin deze heilige dichters leefden, en met al de eigenaardigheden hunner spraak, om zich altijd een juist denkbeeld te kunnen vormen van de gepastheid, schoonheid en doelmatigheid der beelden, waarvan zij zich hebben bediend.

Ook de stijl des Nieuwen Testaments, vooral in de gesprekken en redevoeringen des Zaligmakers, is zeer bloemrijk; zoodat door een verkeerde opvatting dikwerf geheel verkeerde gevoelens als Goddelijke leeringen daaruit zijn getrokken, omdat men uitdrukkingen, die slechts figuurlijk gebezigd waren, letterlijk opvatte.

Een paar voorbeelden zullen de onjuistheden eener letterlijke opvatting van de bijbelsche beeldspreuken duidelijk doen zien.

Sprekende van Herodes zeide Christus: "Gaat en zegt aan dien vos." Luk.13:32

Hier, gelijk iedere lezer kan opmerken, is het woord vos uit zijn letterlijken zin, dien van roefdier, overgebracht en vanwege de sluwheid van dien vorst in een leenspreukigen zin genomen, om een wreeden tiran aan te duiden; en het gebruik van dit woord leidt, zooals ook de bedoeling was, tot het denkbeeld van volslagen huichelarij.

Onze Heer zeide tot de Joden: "Ik ben het levende brood, dat van den hemel

nedergedaald is; zoo iemand van dit brood eet, die zal in eeuwigheid leven, en het brood, dat Ik hem geven zal, is mijn vleesch, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld." Joh.6:51 De zinnelijke Joden namen deze woorden letterlijk op, en zeiden: "Hoe kan ons deze zijn vleesch te eten geven?" vs. 52, niet in aanmerking nemende, dat Hij hiermede bedoelde de offerande van zijn leven, hetwelk Hij gaf tot eene verzoening voor de zonden der wereld. Bij de instelling van het heilig avondmaal zeide de Heere van het brood: "Dat is mijn lichaam", en van den wijn: "Dit is mijn bloed." Mat.26:26,28 Deze woorden hebben de Roomschen sinds de elfde eeuw naar de letter genomen, in tegenspraak met andere plaatsen der Schrift en met al de gronden der natuur en van het gezond verstand; zij hebben getracht daarop de gedrochtelijke leer der transsubstantiatie (wezensverandering) te bouwen, volgens welke het brood en de wijn bij de zegening des priesters in het nachtmaal in het ware lichaam en het ware bloed des Heeren zouden veranderen, hoewel zij voor de menschelijke zinnen niet veranderen. De duidelijke meening onzes Heeren was, dat het brood zijn lichaam vertegenwoordigde, en de wijn zijn bloed, en dat dus brood en wijn teekenen en zegelen van zijn lichaam en bloed zijn.

Deze wijze van uitdrukking vindt men in het Oude Testament in Gen. 41:26, 27; Ex.12:11 en in Dan. 7:24.

De Heere bediende er zich ook van in zijne gelijkenissen. Mat.12:38, 39; Joh.10:7-9 Zoo noemt Christus zich de deur, Joh.10:9 den

wijnstok, ^{Joh.15} den herder. ^{Joh.10:11}

De meest gebruikelijke en merkwaardigste spreekfiguren in den Bijbel zijn de volgende:

1. De metafore of leenspreuk. Deze is een figuurlijke uitdrukking, gegrond op eene of andere gelijkenis of overeenkomst tusschen twee voorwerpen, zooals: "zijne tong in toom houden" ^{Jak.3:2-6}; "mijn zwaard zal vleesch eten" ^{Deut.32:42}; "wederom geboren worden". ^{Joh.3:3}

2. De allegorie, verbloemde rede, of zinnebeeldige voordracht. Deze is een voortgezette leenspreuk, zooals de redevoering des Heeren over het "eten van zijn vleesch". ^{Joh.6:35-65}

3. De parabel of gelijkenis. Hierdoor versta men de voorstelling van de eene of andere zedenles, of geestelijke leering in een zinrijke vergelijking, zooals die van den Zaadzaaier ^{Mat.13:2-23}, van den Verloren Zoon ^{Luk.5:11-32}, en van de Tien Maagden. ^{Mat.5:1-13}

4. De spreuk: een kort kernachtig gezegde, gegrond op een wel doordachte beschouwing. Beknoptheid en sierlijkheid zijn onmisbaar in eene spreuk. ^{Spr.10:15; Luk.4:23}

5. De metonymie, naams- of woordenverwisseling. Deze is een redkundige figuur, waarin het eene woord in de plaats van het andere wordt gebezigd; zooals: "Zij hebben Mozes en de profeten" ^{Luk.16:29}, met welke woorden niet hunne personen, maar hunne schrif-

ten bedoeld worden.

6. De prosopopoeia of persoonsverbeelding, die de aan personen eigene daden aan dingen toeschrijft. "De goedertierenheid en de waarheid zullen elkander ontmoeten; de gerechtigheid en de vrede zullen elkander kussen". ^{Ps.85:11}

7. De synecdoché, eene figuur, waarbij men het geheel door een deel uitdrukt, of omgekeerd; zooals in Luk.2:1, "de geheele wereld"; in Hand.24:5, "door de gansche wereld;" waarmede eigenlijk het Romeinsche of wel slechts eenige gedeelten van hetzelfde bedoeld wordt. In Ez.18:4 en Hand.2:37 wordt het woord "zielen" voor "personen" genomen.

8. De ironie of fijn bedekte scherts. Deze is eene manier van spreken, waarbij men iets geheel anders op het oog heeft dan men uitdrukt. Voorbeelden van deze wijze van spreken zijn er niet vele in den bijbel. Daar zijn echter eenige, zooals de toespraak van Elia tot de Baälpriesters ^{1Kon.18:27} en het gezegde van Job aan zijne vrienden. ^{Job 12:2}

9. De hyperbool of vergrooing. Hiermede stelt men iets voor als veel grooter of veel kleiner dan het werkelijk is. ^{Num.13:33; Deut.1:28; 9:1}

Hebreeuwsche spreekmanieren

Iedere taal heeft haar eigenaardige uitdrukkingen; en daar het Oude Testament in het Hebreeuwsch is geschreven, vindt men de uitdrukkin-

gen, welke aan deze taal eigen zijn, ook in onze vertaling. Men noemt dat Hebreuwsch taaleigen of hebraïsme. Ook in het Nieuwe Testament worden zij gevonden; want schoon dit in het Grieksch geschreven is, waren de schrijvers toch Joden, en drukten vaak hunne gedachten door gezegden uit, die zij aan hunne moedertaal ontleenden.

Van deze hebraïsmen zijn de volgende de voornaamste.

1. Het is eene eigenaardigheid in de Hebreuwsche taal, de uitwerking, of het voorwerp, of iets dat een ander toebehoort den zoon of het kind daarvan te noemen:

Kind van Béalial. ^{1Sam.1:6; 25:17; 2:12}

Béalial beteekent, een ondeugend, nietswaardig wezen.

Zoon des vredes. ^{Luk.10:16}

Zoon des verderfs. ^{Joh.17:12; Mat.23:15; 2Thes.2:3}

Kinderen des toorns, d. i. des toorns waardig, wien Gods toorn wacht. ^{Ef.2:3}

Kinderen der ongehoorzaamheid en des lichts, ongehoorzame en verlichte menschen. ^{Ef.2:6-8}

2. Naardien de Joden slechts weinige bijvoeglijke naamwoorden in hunne taal hebben, vergoedden zij dit gemis door zelfstandige naamwoorden te gebruiken, om eene hoedanigheid uit te drukken.

Zoo zijn de uitdrukkingen: "het werks geloofs, en de arbeid der liefde, en de lijdzaamheid der hoop" ^{1Thes.4:3} alle hebraïsmen, voor: "werkdadig geloof,

werkende liefde en lijdzame hoop," en mogen zeer gevoelig aldus vertaald worden.

"Verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte" ^{Ef.1:13} beteekent: met den beloofden Heiligen Geest.

"Wijsbegeerte en ijdele verleiding" ^{Kol.2:8} wil zeggen: verleidelijke en ijdele wijsbegeerte.

3. Het is een dikwerf voorkomend hebraïsme, de grootheid of voortreffelijkheid van eene zaak aan te duiden door het gebruik der woorden: "Gods" of "des Heeren."

Zoo lezen wij van "cederboomen Gods" ^{Ps.80:11}, "bergen Gods" ^{Ps.68:16} "een groote stad Gods" ^{Jona 3:3}; en de uitdrukking "uitnemend schoon" ^{Hand.7:20} heet in het oorspronkelijke "schoon voor God" of "goddelijk schoon".

4. De hoogste trap van vergelijking wordt in het Hebreuwsch gevormd door verdubbeling van het woord.

"Gewicht der heerlijkheid." ^{2Kor.4:17}

Het Hebreuwsche woord door "heerlijkheid" vertaald, beteekent beide gewicht en heerlijkheid.

"Naar de werking der sterkte zijner kracht." ^{Ef.1:19} In deze uitdrukking worden sterkte en macht, twee woorden van gelijke beteekenis, bij elkander gevoegd om den stijl te verheffen.

5. Het is een Hebreuwsch taaleigen, dingen in een bedrijvenden vorm op een gebiedende wijs uit te drukken, die alleen toelaterwijze moeten verstaan worden.

Vervolg op blz. 6

Nederlands Bijbelstudie Contactdagen

zullen d.v. worden gehouden in

Wijkcentrum Het Bolwerk

R

Ravelijn 55, 7325 NT, Apeldoorn

Op enkele tientallen meters van het spoorwegstation Apeldoorn-Osseveld

Op de volgende data: 2012: 17 november; 2013: 12 januari; 9 maart; 4 mei; 21 september; 16 november

Onderwerp voor 17 november: Héél Israël

"Alzo zal geheel Israël zalig worden", schreef Paulus in navolging van de oudtestamentische profeten. Deze ogenschijnlijk eenvoudige mededeling van de apostel in Rom.11:26 roept in de praktijk vele vragen op: Alzo, maar hoe dan? En wat houdt die zaligheid dan in? En waartoe is geheel Israël oorspronkelijk eigenlijk uitverkoren. En wat is dat eigenlijk: Israël? En wanneer wordt het zalig? Wanneer in christelijke omgeving de naam Israël valt, veroorzaakt die gewoonlijk grote verwarring. Voor de één is Israël niets anders dan de kerk, de gemeente, het christendom, waaraan geen evangelie behoeft te worden gepredikt. Men is immers al christelijk! Voor de ander is Israël het Joodse volk, dat verhard is geworden en voor altijd is buitengesloten van de zaligheid en is vervangen door de Kerk. Om die reden hoeft men aan dat volk dan ook geen Evangelie te prediken. En voor wéér anderen is het eveneens het Joodse volk, waarvan alle leden ooit alsnog zalig zullen worden. En ook om díe reden hoeft men aan dat volk geen Evangelie te prediken. En dan zijn er ook nog die menen dat Israël vanzelfsprekend die omstreden staat is, die ligt ingeklemd tussen dreigende burens in het Midden Oosten, en die zalig zal worden door deze bedreigingen uiteindelijk te overwinnen. Of juist niet. Al of niet onder de prediking van het Evangelie. Daarnaast is onder de Joden zelf de vraag naar wat iemand tot Jood maakt tot vandaag zeer heikel en nooit tot tevredenheid beantwoord. En hoe moeten wij het dan weten? Wie niet in de Bijbel gelooft, heeft aan al deze dingen geen boodschap. Voor de anderen geeft de Bijbel heus antwoord op deze vragen.

Agenda van Ab Klein Haneveld

ALKMAAR donderdag 8/22 nov,
6 dec, 17/31 jan, 14/28 feb, 14/28
mrt, 11/25 apr, 23 mei; 19:45 uur;
"Delta", Oude Kanaaldijk 2;
Jozef's geschiedenissen

APELDOORN zondag 2 dec, 10 feb,
19 mei;
10:30 uur, "Kindervreugd"
P. Saenredamstr. 15

APELDOORN zaterdag 17 nov,
12 jan, 9 mrt, 4 mei;
10:00 tot 16:00 uur;
Het Bolwerk, Ravelijn 55;
Nederlands Bijbelstudie Contactdag

BEVERWIJK zondag 18 nov, 24 feb,
5 mei, 2 jun; 10:00 uur;
B.H.K.-gebouw, Groenelaan 74

BOLSWARD zondag 25 nov, 23 dec,
20 jan, 17 feb, 17 mrt, 14 apr,
12 mei, 9 jun, 7 jul; 10:00 uur;
"Oranje-Kapel", Grote Dijlakker 41;
Het Evangelie van Lukas

DRACHTEN donderdag 1/15/29 nov,
13 dec, 24 jan, 7/21 feb,
7/21 mrt, 4/18 apr;
20:00 uur; Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31; *Het boek 2Samuel*

EMMEN maandag 12/26 nov, 10 dec,
21 jan, 4/18 feb, 4/18 mrt, 15/29
apr, 13/27 mei;
20:00 uur; Ichthuskerk,
Walstraat 21;
De profeet Hosea

's HERTOGENBOSCH woensdag
7/21 nov, **12 dec**, 16/30 jan,
13/27 feb, 13/27 mrt, 10/24 apr;
20:00 uur;
Wederkomstkerk, Rijnstraat 20;
De gelijkenissen

LEERDAM zondag 11 nov, 9 dec,
3 feb, 3/31 mrt, 28 apr, 26 mei,
23 juni; 10:00 uur;
Patrimonium, Jeekelstr. 40a;
De profeet Hosea

LINSCHOTEN maandag 5/19 nov,
3 dec, 14/28 jan, 11/25 feb,
11/25 mrt, 8/22 apr, 6 mei;
20:00 uur;
"Bij de tol", Nieuwe Zandweg 12;
Efeze en de Profeten

OLDEBROEK dinsdag 6/20 nov,
4 dec, 15/29 jan, 12/26 feb,
12/26 mrt, 9/23 apr, 7/21 mei;
20:00 uur; Stationsweg 43;
Christus in de Psalmen

OLDEBROEK zondag 11/25 nov,
9 dec, 20 jan, 3/17 feb,
3/17/31 mrt, 14/28 apr, 12 mei;
17:30 uur;
L.H.N.O. gebouw;
Van Sytzamalaan 3

URK dinsdag 13/27 nov, 11 dec,
22 jan, 5/19 feb, 5/19 mrt,
2/16 apr, 14/28 mei;
20:00 uur; 't Jeugd, Richel 4;
De profeet Jeremia

Héél Israël

Ik nam ooit de proef op de som nadat mij verzekerd was, dat de Bijbel 130 teksten bevat, waarin Israël en Juda als verschillende identiteiten worden genoemd. Het bleek niet te kloppen. In mijn computer zocht ik naar teksten met daarin de namen van zowel Juda als Israël. Ik kwam op 147, waarvan 1 in het Nieuwe Testament! En het zoeken naar Efraim - een alternatieve naam voor het rijk der 10 stammen - en Juda leverde nog enige tientallen schriftplaatsen op. En dan zijn er ook nog de schriftgedeelten, waarin die beide namen weliswaar niet in één vers worden samengevoegd, maar waar ze wel degelijk tegenover elkaar worden gesteld. Kortom, in al die plaatsen is Juda niet hetzelfde als Israël en Israël niet hetzelfde als Juda. Inderdaad, er zijn ook schriftplaatsen, in het Oude-, maar vooral in het Nieuwe Testament, waarin de naam Israël wordt gebruikt voor Juda. Is het onderscheid tussen Israël en Juda dan oudtestamentisch en speelt het geen rol van betekenis meer? Zeker niet, want van de bovengenoemde 147 worden er 30 gevonden in de profetieën die zouden worden vervuld in Messiaanse tijd. Nu dus, of in de wederkomst van Christus. Misschien is het bovenstaande een goede tip voor wie zich heroriënteert op het Profetisch Woord. En een bezoek aan onze studiedag in Apeldoorn op 17 nov. is eveneens aan te bevelen.

Ab Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Uitdestatuten: "De Stichting Nederlands Bijbelstudie Centrum stelt zich ten doel de kennis van de inhoud van de Bijbel, die zij beschouwt als Gods Woord, te verspreiden. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door getuigenis in woord en geschrift." In de praktijk wordt dit o.a. gedaan door het houden van bijbelstudieavonden, tentcampagnes, contactdagen, collegedagen en conferenties, studiereizen; de uitgave van de lezingen op audio-cd's en cassettes; de uitgave van brochures en deze circulaire. *Financieel is het Nederlands Bijbelstudie Centrum afhankelijk van vrijwillige bijdragen.*

Correspondentieadres
Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere
telefoon (036) 53 62 976
telefax (036) 54 68 644

Internet
www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

Giften
ING 55 67 669
Rabobank 30 87 47 046
ten name van

Nederlands Bijbelstudie Centrum
Almere

Giften voor de tentevangelisatie
Rabobank 10 35 81 006
ten name van
NBC Evangelisatie, Almere